

הרי שברייטא זו דתנא דבי מנשה סברה דתפילין כשרין אפילו על דוכסוסטוס, ורב סבר כוותה.

ומקשינן: וליטעמך, דמוקמית בתפילין אכתי תקשי: תפילין אגויל מי כתבינן?!

ומסקינן: אלא, כי תניא ההיא — בספר תורה שכשר גם אגויל.

לימא מפייע ליה לרב מהא דתניא:

תפילין של ראש אין משנין אותן לעשותן לתפילין של יד לפי שזו הורדה מקדושתן. שקדושת תפילין של ראש חמורה מתפילין של יד.

כיוצא בו: תפילין שבלו וספר תורה שבלה — אין עושין מהן מזוזה על ידי חיתוך הפרשיות מספר תורה⁽³⁾ או מתפילין [של יד. שכל ארבע הפרשיות הם בקלף אחד] את פרשיות שמע והיה אם שמע ולשימם במזוזה — לפי שאין מורידין מקדושה חמורה לקדושה קלה. שקדושת מזוזה קלה מקדושת ספר תורה ותפילין.

ודייקנין: טעמא דאין עושין מתפילין מזוזה משום דאין מורידין מקדושתן. הא אי הוי אמרינן דמורידין היו עושין.

והרי יש לדקדק: האי תפילין — דכתיבא אמאי?

שיש תנאים שחולקין ומכשירין אם שינה בתפילין, ורב פסק כותייהו.

דתניא: שינה בזה ובזה — פפול.

רבי אחא מכשיר משום רבי אחי בר הנינא, ואמרי לה: משום רבי יעקב ברבי הנינא.

[רב סבר דרבי אחאי מכשיר רק אם שינה בתפילין בכך שכתבו על דוכסוסטוס, אך לא בשינה במזוזה שכתבה על קלף. ולכן לא אמר שקלף הרי הוא כדוכסוסטוס אלא רק אמר שדוכסוסטוס הרי היא כקלף, רש"י ותוס'].

רב פפא אמר: רב דאמר — כתנא דבי מנשה.

דתנא דבי מנשה: כתבה על הנייר ועל המטלית פסולה. על הקלף ועל הגויל [עור מעובד שלם שעדיין לא חילקוהו לרוחב], ועל דוכסוסטוס כשרה.

והוינן בה: כתבה — מאי כתב, תפילין או מזוזה?

אילימא מזוזה? לא יתכן. כי מזוזה אקלף מי כתבינן?! שזה ודאי פסול.

אלא לאו שכתב תפילין על הדוכסוסטוס.

אינם כתובים בספר תורה זה ליד זה וכיצד יעשה מהם מזוזה, וצריך לומר באופן שפרשת שמע היתה כתובה בסוף העמוד שאפשר להוסיף למטה ממנה בשולי הגליון את פרשת והיה אם שמוע, או שפרשת והיה אם שמוע היתה בראש העמוד שיכול להוסיף למעלה ממנה פרשת

במקום שיער והשנוי השני שכתבן על דוכסוסטוס במקום בשר. ותירצו דאה"נ אלא ניחא להגמ' להחזיק בתירוץ הקודם דשינה פסול קאי אמזוזה.

3. לכאורה פרשיות שמע ופרשת והיה אם שמוע